

Croeso Gorsleoedd Aber-wysg

Rhan o Warchodfa Natur Genedlaethol Gwlyptiroedd Casnewydd (GNG)

Mae'r warchodfa enfawr hon yn cwmpasu ardal o fwy na 865 hectar (2138 erw neu 865 o gaeau rygbi) ac yn cynnwys pedair prif ardal a llawer o gynefinoedd gwahanol ar gyfer bywyd gwyllt a phlanhigion.

Corsleoedd Aber-wysg: 53ha o gyrs a 12ha o ddŵr agored sy'n gartref i'r rhegen ddŵr, y titw barfog a theilor Cetti sy'n bridio.

Glaswelltiroedd Morfa Heli: 134ha o laswelltir gwlyb tyr isel. Mae dan ddŵr yn y gaeaf ac yn gynefin i gannoedd o hwyaid a rhydwy.

Lagynau Gallt-euryn: tri lagyn hallt lle mae adar hirgoes yn nythu yn y gwanwyn a dechrau'r haf. Man clywdo llanw uchel pwysig i adar hirgoes a hwyaid yn y gaeaf.

Y Blaendraeth: 485ha o wastadeddau llaid a morfa heli sy'n cysylltu'r tri chynefin uchod ac ardal fwydo bwysig i hwyaid a rhydwy.

Welcome to the Uskmouth Reedbeds

Part of Newport Wetlands National Nature Reserve (NNR)

This huge reserve covers an area of over 865 hectares (2138 acres or 865 rugby pitches) and is made up of four main areas and many different habitats for wildlife and plants.

Uskmouth Reedbeds: 53ha of reeds and 12ha of open water provide a home to breeding water rails, bearded-tits and Cetti's warbler.

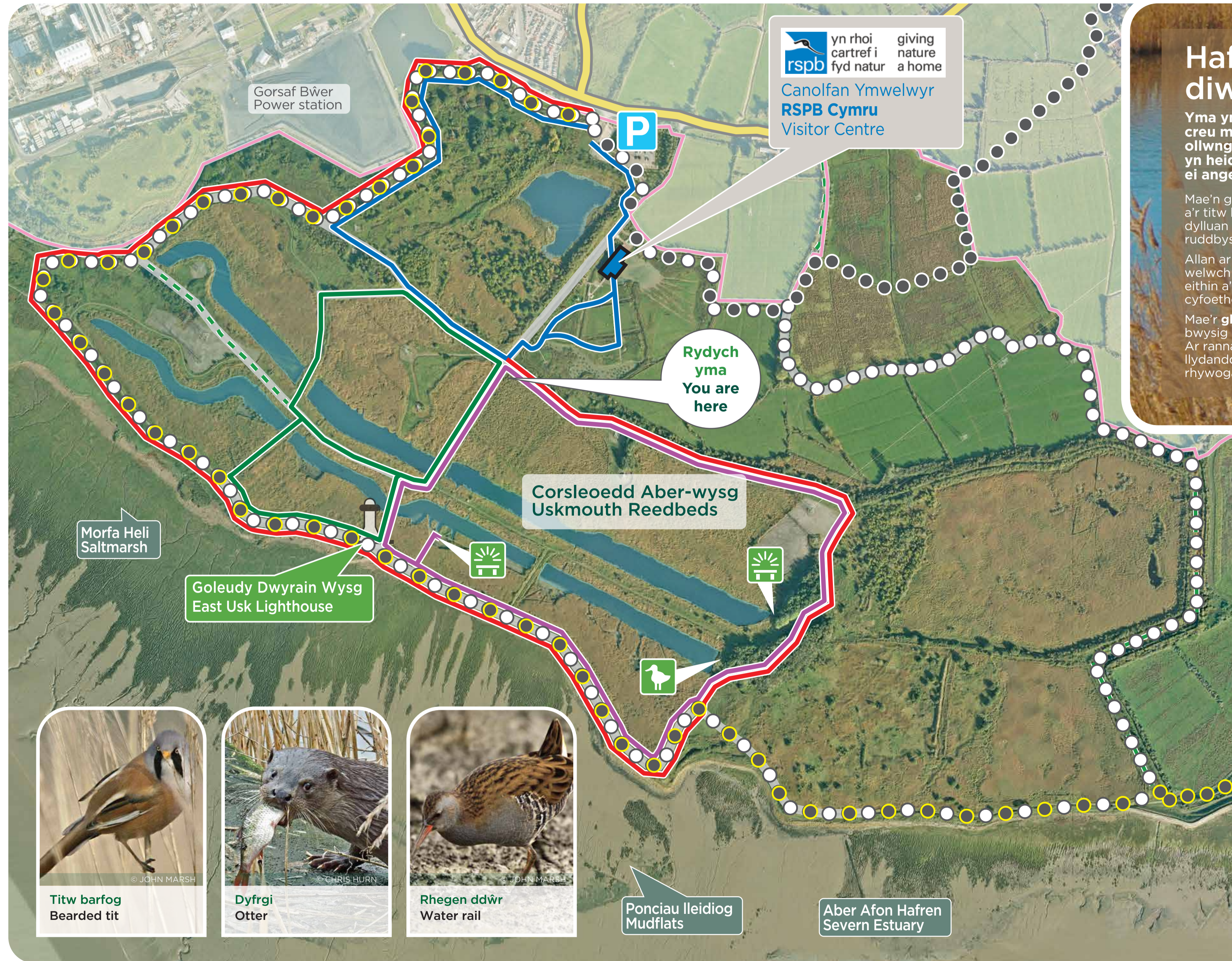
Saltmarsh Grasslands: 134ha of lowland wet-grassland. Flooded in the winter providing a habitat for hundreds of ducks and waders.

Goldcliff Lagoons: three salty lagoons where waders nest in spring and early summer. An important high-tide roost for waders and ducks in winter.

Foreshore: 485ha of mud-flats and saltmarsh connecting the three habitats above and an important feeding area for ducks and waders.

Llwybrau Cerdded Corsleoedd Aber-wysg | Uskmouth Reedbeds Walks

Hafan bywyd gwyllt o dir diwydiannol diffaith

Yma yn Aber-wysg, mae 58 hectar o gorsleoedd wedi'u creu mewn hen lagynau a ddefnyddiwyd ar un adeg i ollwng gwastraff lludw o'r orsaf bŵer. Mae llawer o adar yn heidio yma gan fod y warchodfa'n darparu popeth sydd ei angen arnynt - digonedd o fwyd, cysgod, a dŵr glân.

Mae'n gartref i adar prin sy'n nythu megis telor Cetti, y rhegen ddŵr a'r titw barfog. Yn y gaeaf efallai y gwelwch chi fodad'r gwerni a'r dylluan giustiog yn hela dros y cyrs. Mae dyfrgwn yn hela am ruddbysgod a physgod eraill.

Allan ar wastadeddau llaid Aber Afon Hafren yn ystod y gaeaf, fe welwch adar hirgoes fel y gylfinir, y pibydd coesgoc, hwyaden yr eithin a'r cwrtiad llwyd yn gwneud y gorau o'r cyflenwad bwyd cyfoethog.

Mae'r glaswelltiroedd llawn blodau o gwmpas y gwelyau cyrs yn bwysig ar gyfer y gardwenynen feiniais sy'n brin yn genedlaethol. Ar rannau sychach y lludw, mae planhigion prin megis y pupurlys llydandail a'r ytbysen fythol gulddail yn ogystal â phum rhywogaeth o degeirian yn tyfu.

A wildlife haven from industrial wasteland

Here at Uskmouth, 58 hectares of reedbeds have been created in old lagoons that were once used to dump ash waste from the power station. Many birds flock here because the reserve provides all that they need - plentiful food, shelter, and clean water.

It is home to scarce breeding birds such as Cetti's warbler, water rail and bearded tit. In the winter you might see marsh harriers and short-eared owls hunting over the reeds. Otters hunt for rudd and other fish.

Out on the mudflats of the Severn Estuary during winter, you can see wading birds like curlew, redshank, shelduck and grey plover stocking up from this rich food supply.

The flower-rich grasslands around the reedbeds are important for the nationally scarce shrill carder bee. On the drier areas of fly ash, scarce plants such as dittander and narrow-leaved everlasting-pea grow as well as five species of orchid.

Beth allwch chi ei wneud gan ddechrau yma?

Mae Goleudy Dwyrain Wysg, y gallwch ei weld yn y pellter, dros 120 oed ac mae'n dal i fod ar waith hyd heddiw! Dim ond 5 munud gymer hi i gerdded ato, ar y pontwn sy'n arnofio ar draws y gwely cyrs. Oddi yno cewch fwynhau golygfeydd o Aber Afon Hafren, Gwlyptir o Bwysigrwydd Rhyngwladol ar gyfer adar sy'n gaeafu. Ar ddiwedd eiddo gallwch weld Exmoor sydd dros 50km i ffwrdd! Os oes ganyh ch chi ei, cadwch at y **Llwybr Lonydd Gwyrdd ac Arfordir** a mynd ag unrhyw fawr ei oddi yma gyda chi.

Llwybr Cerfluniau
Sculpture Trail

Arwyddyst gwyrdd
Green waymarker

Hawdd | Easy
Pellter | Distance: 1m/1.6km
Amser | Time: ½ awr | hour

UCHAFBWYNTIAU: Llwybr drwy'r gwelyau cyrs, dros y bont sy'n arnofio a heibio'r goleudy.

HIGHLIGHTS: Go through reedbeds, over the floating bridge and past the lighthouse.

Llwybr y Tegeirianau
Orchid Trail

Arwyddyst glas
Blue waymarker

Hygyrch | Accessible
Pellter | Distance: 1m/1.6km
Amser | Time: ½ awr | hour

UCHAFBWYNTIAU: Yn hwyr yn y gwanwyn ac ar ddechrau'r haf, chwiliwch am degeirianau.

HIGHLIGHTS: Look out for orchids in late spring/summer.

What can you do from here?

The East Usk Lighthouse you can see in the distance is over 120 years old and is still in use today! It's only a 5 minute walk away, via the floating pontoon across the reedbed. From there take in the views of the Severn Estuary, a Wetland of International Importance for wintering birds. On a clear day you can see Exmoor which is over 50km away! If you have a dog with you please keep to the **Green Lanes and Coast Walk** and take away any dog mess.

Llwybr y Goedlan a'r Aber
Woodland and Estuary Trail

Arwyddyst porffor
Purple waymarker

Hygyrch | Accessible
Pellter | Distance: 1½m/2.3km
Amser | Time: ¾-1 awr | hours

UCHAFBWYNTIAU: Mynd drwy wahanol gynefinoedd megis gwelyau cyrs a choedlannau a heibio dŵr agored a'r aber.

HIGHLIGHTS: Go through reedbeds, woodland, past open water and the estuary.

Profiad o'r Gwlyptir
The Wetlands Experience

Arwyddyst coch
Red waymarker

Hygyrch | Accessible
Pellter | Distance: 3m/4.5km
Amser | Time: 1½-2 awr | hours

UCHAFBWYNTIAU: Mae'n gyfuniad o'r llwybr tegeirianau, llwybr y goedlan a'r aber a rhan o Llwybr Arfordir Cymru.

HIGHLIGHTS: Combines the orchid trail, the woodland and estuary trail and part of the Wales Coast Path.

AM EICH DIOGELWCH:

- Mae da byw'n pori ar rannau o'r warchodfa - peidiwch â mynd yn agos atyn nhw na'u bwydo. Cadwch gwn ar ddenyn byr a chawech gatau ar eich ôl.
- Caiff y gwastadeddau llaid a'r morfa heli eu gorchuddio'n rheolaidd gan y llanw.
- Dŵr dwfn yn y ffosydd - cofiwch gadw at y llwybrau.
- Llethrau serth ar y morgladd - cadwch draw.
- Ceblau trydan foltedd uchel uwchben.

FOR YOUR SAFETY:

- Livestock graze parts of the reserve - do not approach or try to feed. Keep dogs on a short lead and please shut gates behind you.
- Mudflats and saltmarsh are regularly covered by tides.
- Deep water in ditches - please keep to the paths.
- Steep slopes on the sea-wall - please keep away.
- High-voltage overhead power lines.

Galwch heibio'r ganolfan ymwelwyr am ddiellu llwybrau, cynyng a thafellu weithgaredd bywyd gwyllt ar gyfer plant.

Pop into the visitor centre for a trail leaflet, advice and a wildlife activity sheet for children.

Llwybr Lonydd Gwyrdd ac Arfordir

Green Lanes and Coast Walk

Arwyddyst gwyn
White waymarker

Hawdd | Easy
Pellter | Distance: 4m/6km
Amser | Time: 2-3 awr | hours

UCHAFBWYNTIAU: Goleudy Dwyrain Wysg, golygfeydd dros Aber Afon Hafren cyn belled ag Exmoor, cuddfan adar a lonydd gwyrdd (gall Fish-house Lane fod yn fwydlyd iawn yn y gaeaf neu ar ôl glaw trwm).

Mae croeso i gŵn ar ddenyn byr ar y ddiellu gerdded hon, ond cofiwch lanhau ar ôl eich chi.

HIGHLIGHTS: The East Usk Lighthouse, views over the Severn Estuary as far as Exmoor, bird-hide, and green lanes (Fish-house Lane can be very muddy in winter or after heavy rain).

Dogs on a short lead are welcome on this walk, please clean up after your dog.